

**TILPASSET
IDRÆT OG BEVÆGELSE
I SKOLEN**

FORMÅL MED MODULET:
IDRÆTSUNDERVISNING

– KOBLINGER TIL FN,
BEKENDTGØRELSE, EMU.DK
OG UNDERVISNINGSVEJLEDNING
FOR IDRÆT 2019

Formål

Formålet med dette dokument er at koble formål og mål for www.tibis.dk med folkeskoleloven, FNs Handicapkonvention, www.emu.dk og *Undervisningsvejledning for idræt 2019* for at inspirere og hjælpe danske grundskoler og ansatte heri, til at arbejde med indholdet på www.tibis.dk i idræts- og bevægelsesundervisningen.

Dokumentet kan indgå i argumentation for opprioritering af fokus og ressourcer på området i den danske grundskole. Modulet *Idrætsundervisning* sætter fokus på teamets og/eller den enkeltes kompetencer, viden og færdigheder ift. inklusion, deltagelse, aktivitetsudvikling og handicap på idræts- og bevægelsesområdet.

I faget idræt skal eleverne lære at indgå i alsidige, idrætslige sammenhænge, hvor det er centralt, at eleverne opnår kropslige færdigheder og viden om fysisk aktivitet samt oplever glæde ved og lyst til at udøve idræt i mange forskellige arenaer. Det gælder for alle elever – uanset forudsætninger.

I Folkeskoleloven fremgår det: *Alle har ret til at blive inkluderet i det sociale fællesskab som idrætsundervisningen udgør* (Folkeskoleloven, lov 406), og i FNs Handicapkonvention står der: *Alle har ret til et liv med mulighed for deltagelse i idræt og bevægelse* (FNs Handicapkonvention).

Inklusion er ligeværdigt samspil om fælles mål, der er defineret ud fra såvel den enkeltes som de fælles behov. Alle mennesker skal imødekommes med udgangspunkt i deres særlige behov.

Ambitionen skal altid være lige adgang og fuld deltagelse for alle elever i idrætsundervisningen gennem et inkluderende undervisningsmiljø. Fuld deltagelse indebærer:

- **at eleverne er fysisk og kropsligt deltagende;**
- **at eleverne er socialt deltagende sammen med andre elever;**
- **og at eleven er fagligt deltagende i læreprocesserne.**

Idrætsundervisningen skal tilrettelægges og tilpasses så undervisningsmiljø og aktiviteter i videst muligt omfang tilgodeser alle elevers fulde deltagelse. Samtidig skal der stilles tilpassede krav til eleverne – med ambitionen om, at deres idrætsfaglige og sociale kompetencer styrkes, så de kan deltage på lige fod. Ansvar for inklusion påhviler både undervisere og elevgruppen med og uden handicap. Målet for alle elever er inklusion og fuld deltagelse i idrætsundervisningen, hvor de anerkendes som ligeværdig person i klassen og en del af klassens fællesskaber.

Formål for faget idræt www.emu.dk

Eleverne skal i faget idræt udvikle kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne skal opnå kendskab til alsidig idrætskultur og udvikle lyst til bevægelse. Idrætsfaget skal give eleverne erfaring med og indsigt i idrættens betydning for sundhed og trivsel samt i samspillet mellem samfund og idrætskultur.

Stk. 2. Eleverne skal gennem alsidig idrætspraksis have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

Stk. 3. I faget idræt skal eleverne udvikle forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Eleverne skal bevæge sig i løbet af skoledagen. Skolen skal sørge for 45 minutters bevægelse hver dag i gennemsnit. Eleverne i folkeskolen skal bevæge sig i gennemsnitligt 45 minutter i løbet af hver skoledag. Det gælder for alle klassetrin.

Bevægelsen skal være med til at give børn og unge sundhed og trivsel, og det skal understøtte læring i skolens fag. Alle former for bevægelse i skolen skal have et pædagogisk sigte.

Tilrettelæggelse

Bevægelse kan indgå i undervisningen på flere måder:

- **Lærerne kan lægge bevægelsessekvenser ind i fagundervisningen for at understøtte den faglige læring og træning. Det kan for eksempel være korte bevægelsesaktiviteter, hvor eleverne er fysisk aktive i løbet af undervisningstiden.**
- **Bevægelse kan være en del af den understøttende undervisning.**
- **Bevægelse kan foregå i samarbejde med det lokale foreningsliv, som for eksempel idrætsforeninger eller kulturforeninger, og strække sig over længere tid.**

Undervisningsvejledningen giver information, støtte og inspiration til at kvalificere de mange valg, som læreren, i samarbejde med sin leder og sine kolleger, tager i sin praksis. Den informerer om de bestemmelser i Folkeskoleloven og i Fælles Mål, som vedrører undervisningen i faget, og den støtter ved at forklare og eksemplificere centrale dele af fagets indhold.

Endelig giver undervisningsvejledningen inspiration til og understøtter tilrettelæggelse af undervisning i faget ved at beskrive forskellige mulige valg i planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen. I forbindelse med disse beskrivelser bidrager den til at synliggøre forskellige veje i tilrettelæggelsen af undervisningen, bl.a. ved at lægge op til diskussion af potentialer og begrænsninger i forskellige former for undervisningspraksis.

For yderligere information, se www.emu.dk.

2)

Kompetencemål for fællesdelen: Lærers grundfaglighed (pædagogik og lærerfaglighed)

Lærers grundfaglighed er et fag, som i samarbejde med uddannelsens undervisningsfag, praktik og bachelorprojekt beskæftiger sig med udviklingen af lærers almene kompetencer til at tage vare på elevens læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Kompetenceområde 1: Elevens læring og udvikling

Elevens læring og udvikling omhandler elevens læring og udvikling i sociale relationer i skolen.

Kompetencemål:

Den studerende kan alene og i samarbejde med andre skabe fællesskaber og facilitere elevens læring og udvikling, lede læreprocesser, der tilgodeser udvikling af individuelle, sociale og kommunikative kompetencer samt konflikthåndtering i mangfoldige sociale sammenhænge.

Færdighedsmål: Den studerende kan ...	Vidensmål: Den studerende har viden om ...
udvikle læringsmiljøer for elever og grupper under hensyntagen til forskellighed i læringsforudsætninger og læringsmål,	elevens læring og om virksomme faktorer i læringsmiljøet,
lede, så inklusion og socialiseringsprocesser optimeres samtidig, med, at den enkelte elevs udvikling understøttes.	inklusion og individualiserings- og socialiseringsprocesser, herunder diversitet og marginalisering.

Kompetenceområde 2: Almen undervisningskompetence

Almen undervisningskompetence omhandler rammerne for skolens undervisning, inkluderende læringsmiljøer og undervisningsdifferentiering, klasseledelse, lærerens didaktiske potentialer, samarbejde mellem kolleger, ressourcepersoner, skole og hjem samt forskningsmetodiske forudsætninger for vurdering og anvendelse af forskningsresultater.

Kompetencemål:

Den studerende kan begrundet planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning i folkeskolen.

Færdighedsmål: Den studerende kan ...	Vidensmål: Den studerende har viden om ...
differentiere undervisningen i henhold til elevernes forudsætninger og potentialer,	undervisningsdifferentiering, inklusionsteori og læringsmiljøer,
lede undervisning under hensyntagen til lærerens intentioner og kunne gøre brug af egen professionel dømmekraft i komplicerede situationer.	klasseledelse, lærerens handle-måde, relationer i undervisningen og undervisningens etik.

Kompetenceområde 3: Specialpædagogik

Specialpædagogik omhandler begrundet planlægning, gennemførelse og evaluering af særligt tilrettelagt undervisning af elever, der befinder sig i komplicerede lærings-situationer.

Kompetencemål:

Den studerende kan begrundet planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle særligt tilrettelagt inkluderende undervisning for elever i komplicerede lærings-situationer.

3)

Kompetenceområder og kompetencemål for Praktik

Færdighedsmål: Den studerende kan ...	Vidensmål: Den studerende har viden om ...
analysere kompleksiteten i egen og andres praksis i det specialpædagogiske arbejde,	paradigmer til forståelse af og forklaring på elever i komplicerede læringsituationer, herunder forståelser af normalitetsbegrebet,
begrundet redegøre for specialpædagogikkens rammer, organisering og udvikling,	internationale hensigtserklæringer, nationalt lovgrundlag samt bekendtgørelser og udmøntning og organisering af specialpædagogiske indsatser på kommunalt og institutionelt niveau,
begrundet vælge specialpædagogiske og inkluderende indsatser og	forebyggende, foregribende og indgribende indsatser samt brug af it og andre læremidler i den daglige undervisning og
samarbejde med skolens interne og eksterne ressourcepersoner.	kommunikation, kollegialt samarbejde, tværprofessionelt samarbejde og forældre-samarbejde.

Praktik omhandler den praktisk/pædagogiske dimension, der retter sig mod lærerens arbejde med elever og den analytiske dimension, der retter sig mod at kunne undersøge egen og andres praksis. Praktik sammenbinder læreruddannelsens fag og den studerende arbejde på praktikskolen.

Kompetenceområde 1: Didaktik

Kompetencemål:

Den studerende kan i samarbejde med kolleger begrundet målsætte, planlægge og gennemføre, evaluere og udvikle undervisning.

Færdighedsmål: Den studerende kan ...	Vidensmål: Den studerende har viden om ...
Planlægge, gennemføre og evaluere længe-revarende undervisningsforløb under hensyntagen til elev- og årsplaner i samarbejde med medstuderende og skolens øvrige ressourcepersoner.	Organisations-, undervisnings- og samarbejdsformer.

Kompetenceområde 2: Klasseledelse

Kompetencemål:

Den studerende kan lede undervisning samt etablere og udvikle klare og positive rammer for elevernes læring og klassens sociale fællesskab.

Færdighedsmål: Den studerende kan ...	Vidensmål: Den studerende har viden om ...
Lede inklusionsprocesser i samarbejde med eleverne.	Læringsmiljø, inklusion, konflikthåndtering og mobning.

Kompetenceområde 3: Relationsarbejde

Kompetencemål:

Den studerende kan varetage det positive samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner og reflektere over relationers betydning i forhold til undervisning samt elevernes læring og trivsel i skolen.

Færdighedsmål: Den studerende kan ...	Vidensmål: Den studerende har viden om ...
Støtte den enkelte elevs aktive deltagelse i undervisning og klassens sociale liv, samarbejde med forskellige parter på skolen.	Anerkendende kommunikation og ligeværdigt samarbejde og inklusionsprocesser.